

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HURAE 18, 1918.

*Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i
Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909*

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ka ahei te Kawana-Tianara ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o taua Ture nga Whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

TUTAOKURI 1C Nama 7 Poraka: Tona nui e 473 nga eka; Takiwa Ruuri o Taramarama.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Mema o te Royal Victorian Order, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiona o te Kingi i Niu Tirenī me nga Motu kei raro i te mana o Niu Tirenī; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma waru.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Kahiti—A

*Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i
Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909.*

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), me teki na tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ka ahei te Kawana-Tianara ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o taua Ture o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

OTAWHAO A Nama 1H 2 Poraka: Tona nui e 87 nga eka 1 ruuri e 36 nga paati; Takiwa Ruuri o Takapau.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Mema o te Royal Victorian Order, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiona o te Kingi i Niu Tirenī me nga Motu kei raro i te mana o Niu Tirenī; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma waru.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ka ahei te Kawana-Tianara ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o taua Ture o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

WAIORUA-KAPITI Poraka 5, Tekiona 1B 2B: Tona nui e 404 nga eka e 37 nga paati; Takiwa Ruuri o Kapiti.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Mema o te Royal Victorian Order, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiona o te Kingi i Niu Tirenī me nga Motu kei raro i te mana o Niu Tirenī; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma waru.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ka ahei te Kawana-Tianara ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o taua Ture o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1914, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

TAUMATAMAHOE 2B 2B Nama 9 Poraka: Tona nui 1,214 nga eka e 3 nga ruuri 19 nga paati; Takiwa Ruuri o Mahoe me Taurakawa.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl o Liverpool, Knight Grand Cross o te Most Distinguished Order o Saint Michael me Saint George, Mema o te Royal Victorian Order, Kawana-Tianara, Tino Rangatira o te Tominiona o te Kingi i Niu Tirenī me nga Motu kei raro i te mana o Niu Tirenī; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau tekau ma waru.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Whakaneke Arai i nga Tuku Katoa mo etahi Whenua Maori haunga ia te Tuku ki te Karauna.

LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawanatanga i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, 1918.

Tu ana i reira:

KO TE HONORE W. H. HERRIES HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

IRUNGA i te kupu whakaae a te Poari Hoko Whenua Maori, e huaina nei i roto i tekiona toru rau e ono tekau ma toru o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te whakahaerenga o te mana mo taua mahi kua whakawhiwhia ki a ia e taua tekiona, me tekiona kotahi rau kotahi tekau ma tabi o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1913 (kua whakatikatikaina nei e tekiona waru o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, Whakariterite Kereeme Whenua Maori, 1916), ko His Excellency te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tirenī, i runga i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka whakaneke, mo nga marama tekau ma waru i te wa e whai mana ai tetahi Ota Kaunihera i mahia i te rua tekau ma toru o nga ra o Hanuere, 1917, a i kahititia nei i te tabi o nga ra o Pepuere, 1917, arai i nga tuku katoa mo nga whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei, haunga ia te tuku ki te Karauna, ka tuwhera tera.

KUPU APITI.

TAKIWA RUURI O ROTOITI.

Poraka.	Nga Eka.
	E. R. P.
MOTUOHUWA ara Tabeke Papakaingana Nama 12	1 0 0
Motupateko, he tetahi wahi no Paehinahina Nama 2	1 0 0
Motumauri, he tetahi wahi no Rotoiti Nama 1, Motutapu (e tata ana ki Okere Taheke)	0 2 0

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakaneke Arai i nga Tuku Katoa mo etahi Whenua Maori haunga ia te Tuku ki te Karauna.

LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawanatanga i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, 1918.

Tu ana i reira:

KO TE HONORE W. H. HERRIES HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

IRUNGA i te kupu whakaae a te Poari Hoko Whenua Maori, e huaina nei i roto i tekiona toru rau e ono tekau ma toru o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te whakahaerenga o te mana mo taua mahi kua whakawhiwhia ki a ia e taua tekiona, me tekiona kotahi rau kotahi tekau ma tabi o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1913 (kua whakatikatikaina nei e tekiona waru o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, Whakariterite Kereeme Whenua Maori, 1916), ko His Excellency te Kawana-Tianara o te Tominiona o Niu Tirenī, i runga i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka whakaneke, mo nga marama tekau ma waru i te wa e whai mana ai tetahi Ota Kaunihera i mahia i te rua tekau ma iwa o nga ra o Hanuere, 1917, a i kahititia nei i te tabi o nga ra o Pepuere, 1917, arai i nga tuku katoa mo nga whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei, haunga ia te tuku ki te Karauna; ka tuwhera tera.

KUPU APITI.

TAKIWA RUURI O TARAMARAMA.

Poraka.	Nga Eka.
	E. R. P.
TUTAOKURI 1A 1	20 1 0
Tutaokuri 1A 2	485 2 0
Tutaokuri 1A 3	1,036 0 0
Tutaokuri 1B	512 3 15
Tutaokuri 1C 1	919 0 0
Tutaokuri 1C 4A	70 0 0
Tutaokuri 1C 4C	356 2 14
Tutaokuri 1C 6	366 0 0
Tutaokuri 1C 7	473 0 0
Tutaokuri 1C 8	554 2 0
Tutaokuri 1C 11B	314 3 8
Tutaokuri 1C 12	524 2 0
Tutaokuri 1C 13	1,043 0 0

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakatau i tetahi Maori hei Pakeha.

LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawanatanga i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, 1918.

Tu ana i reira :

KO TE HONORE W. H. HERRIES, HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

NOTEMEA kua meinga hei ture e tekiona tekau ma whitu o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1912, ka ahei te Kawana-Tianara i runga i te Ota Kaunihera, i runga i te kupu tohutohu a te Kooti Whenua Maori, ki te whakatau i tetahi Maori hei Pakeha.

A notemea he Maori a Tiemi Eruini (James Edwin), o Motunui, Waitara, i runga i te tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, a kua tono ia i runga i nga tikanga kua whakakotioria kia whakaputaina tetahi kupu tohutohu e te Kooti kia whakataua ia hei Pakeha : A notemea kua ata uiuia e taua Kooti taua tono a kua puta tana kupu tohutohu kia whakaputaina he Ota Kaunihera hei whakatau i taua Tiemi Eruini (James Edwin) hei Pakeha.

A notemea e tika ana kia whakaputaina taua whakatau.

Na reira, ko His Excellency te Kawana-Tianara o te Tomioniona o Niu Tirenii i runga i te whakahaerenga me te whakautukitanga o nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a ia e tekiona tekau ma whitu o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1912, a i runga hoki i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tomioniona, tenei ka whakatau i taua Tiemi Eruini (James Edwin), o Motunui, Waitara, hei Pakeha.

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Arai i nga Tuku katoa o tetahi Whenua Maori haunga ia te Tuku ki te Karauna.

LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawanatanga i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, 1918.

Tu ana i reira :

KO TE HONORE W. H. HERRIES HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

I RUNGA i te kupu whakaae a te Poari Hoko Whenua Maori, e huaina nei i roto i tekiona toru rau e ono tekau ma toru o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te whakahaerenga o te mana mo taua mahi kua whakawhiwhia ki a ia e taua tekiona, ko His Excellency te Kawana-Tianara o te Tomioniona o Niu Tirenii i runga i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tomioniona, tenei ka arai, mo te tau kotahi, timata atu i te ra i tuhia ai tenei Ota Kaunihera, i nga tuku katoa mo te whenua Maori e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei, haunga ia te tuku ki te Karauna ka tuwhera tera.

KUPU APITI.

TAUPARAHANA Nama 2 Poraka : Tona nui e 73 nga eka ; Takiwa Ruuri o Wairarapa.

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakaatu kua mutu tetahi Whenua te ekengia e Wahi XIV o te Ture Whenua Maori, 1909.

LIVERPOOL, Kawana-Tianara.
OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawanatanga i Poneke, i tenei te iwa o nga ra o Hurae, 1918.

Tu ana i reira :

KO TE HONORE W. H. HERRIES HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

NOTEMEA kua meinga hei ture e tekiona iwa tekau ma ono o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1913, ka ahei te Kawana-Tianara i ia wa i ia wa, i runga i te Ota Kaunihera, ki te ki ko tetahi whenua e ekengia ana e Wahi XIV e Wahi XV ranei o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), a kua tau atu hoki ki tetahi Poari Whenua Maori, me mutu te ekengia e au Wahi o taua Ture, engari me whakahoki atu ano ki nga Maori no ratou taua whenua.

A notemea ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei, e ekengia ana i naianei e Wahi XIV o taua Ture, a kua tau ki te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Tokerau, a kua whakaae taua Poari me mutu te ekengia o taua whenua e taua Wahi XIV o taua Ture, engari me whakahoki atu taua whenua ki nga Maori no ratou.

A notemea kua marama te Kawana-Tianara kaore taua whenua e ekengia ana e tetahi riibi, raibana, kanataraka hoko, ahua tuku ke atu ranei, a kaore kau he moni e tia-atingia ana ki runga ki taua whenua ki nga reweniu ranei o taua whenua i raro i nga tikanga o taua Ture o tetahi mana ke atu ranei.

Na reira, ko His Excellency te Kawana-Tianara o te Tomioniona o Niu Tirenii i runga i te whakahaerenga me te whakautukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a ia e tekiona iwa tekau ma ono o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1913, a i runga hoki i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tomioniona, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua mutu te ekengia e Wahi XIV o te Ture Whenua Maori, 1909, engari me whakahoki atu ki nga Maori no ratou taua whenua.

KUPU APITI.

KATOA tera wahi whenua, tona nui e 340 nga eka, nui atu iti iho ranei, e mohiotia ana tona ingoa ko Tautehere Nama 2B Poraka, kei roto i te Takiwa Ruuri o Whangape, Takiwa Whenua o Akarana.

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Kai-whakamaori kua Whakaturia.

Tari Maori, Poneke, 6 o Hurae, 1918.

KUA pai a His Excellency te Kawana-Tianara ki te whakatu i a

ERA NGAWAI KARAKA, o Kohukohu,
E. STEWART, o Waotu,

hei Kai-Whakamaori Whai-raibana, Karaahi Tuatahi ; me HEKE BOYD, o Kereitaone,
Rev. EREATARU M. ERUINI, o Tokomaru Bay,
Mrs. LAURA HOULAHAN, o Rata,

hei Kai-whakamaori Whai-raibana, Karaahi Tuarua, i raro i nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, me nga reku-reihana kua mahia i raro i taua Ture.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI TE KUITI A TE 10 O NGA RA O AKUHATA, 1918.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki te Kuiti a te 10 o nga ra o Akuhata, 1918, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 16 o nga ra o Hurae, 1918.

E. P. AARA, Kai-rehita.

[Akarana, 1918-9.]

KUPU APITI.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tupapaku.
505	Ngahihi Hughes	Mihi Taiamai, ara Mihi Hohepa.
506	Tuku Tane	Taiamai te Ra.

TONO KIA WHAKAKOREA TETAHI OTA WHAKATU KAI-RIIWHI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
507	Hori te Kaponga	Wharepuhunga 16 ..	Kia patua te ota whakatu kai-riiwhi mo Matire Pako, ara Te Kaponga, kua mate, i te mea i tinihangatia te Kooti i mahia ai e ia taua ota.

KOOTI WHENUA MAORI KI KIHIPANE A TE 8 O NGA RA O AKUHATA, 1918.

Tari Kooti Whenua Maori, Kihipane.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kihipane a te 8 o nga ra o Akubata, 1918, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o te tonono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 15 o nga ra o Hurae, 1918.

HERORA KAA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO I RARO I TEKIONA 6, TURE NAMA 25 O TE TAU 1917.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
1	T. Pomare	Mangatu i me 4 ..	Kia rapua ko wai ma o te hapu o te whanau a Taupara e tika kia uru ki roto i waho atu i te hunga i uru.
2	William Pitt	Mangatu i me 4 ..	Kia rapua ko wai ma o te hapu o te whanau a Taupara e tika kia uru ki roto i waho atu i te hunga i uru.

KOOTI WHENUA MAORI KI PATEA A TE 13 O NGA RA O AKUHATA, 1918.

Tari Kooti Whenua Maori, Whanganui.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Patea a te 13 o nga ra o Akuhata, 1918, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tonono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 15 o nga ra o Hurae, 1918.

[Whanganui, 1918-16.]

C. P. NUTANA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1	Kiri Tukohu (J. H. Damon)	Hamua 18A.
2	Puamahurangi me etahi atu (J. H. Damon)	Hamua 23.
3	Tonga Iwhikau (Currie me Jack)	Umutahi 7.

TONO I RARO I TEKIONA 119 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ahua o te Tono.
4	Hohaia Tuwhakararo me etahi atu (Currie me Jack)	E tonono ana ki te Kooti kia whakakotahitia o ratou paanga i enei poraka i Pukekohatu 7B me 7, a kia wehewehea hoki aua whenua.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
5	Tawake Tawhitopou	Wairoa, Tekiona 417, Poraka XI (Pukewharariki)	Makereta Maretahora.
6	Tawake Tawhitopou	Makowhai	Make te Matetahora.
7	Tawake Tawhitopou	Nikitini	Make te Matetahora.
8	Tawake Tawhitopou	Papatupu	Make te Matetahora.
9	Te Rautapepe (Currie me Jack)	Wairoa	Pehira, ara Toheriri Ngarangi.
10	Te Rautapepe (Currie me Jack)	Hapotiki Rihi	Pehira, ara Toheriri Ngarangi.
11	Tupito Manuera	Ihupuku, Karaati 6821	Taruke Wharanga.
12	Tupito Manuera	Nikitini, Karaati 7037	Temoko Tawhara Korito.
13	Tupito Manuera	Paua-Waitotara	Temoko Tawhara Korito.
14	Rautapepe (Currie me Jack)	Wairoa (Tautahi)	Ueroa, ara Ueroa Ngarangi.
15	Te Rautapepe (Currie me Jack)	Hapotiki Rihi	Ueroa, ara Ueroa Ngarangi.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tupapaku.
16	Taumairangi Whatumarara me tetahi atu (Currie me Jack)	Whatumarara, ara Te Whatu.

TONO WHAKAWHITI WHENUA I RARO I WAHI VII O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
17	{ Puamahurangi me etahi atu { Puamahurangi me etahi atu	Hamua 18A. Hamua 23.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tamariki.
18	Puakotiri (W. H. Wereta)	Umuroa me etahi atu poraka	Maraea Herepu, Te Awa Herepu, me Te Rauangi Herepu.
19	Haroepatari Makawe (Currie me Jack)	Ngatimanuhiakai 18 me etahi atu poraka	Karehinga Tainakore.

KOOTI WHENUA MAORI KI ROTORUA A TE 8 O NGA RA O AKUHATA. 1918.

Tari Kooti Whenua Maori, Tikiwa o Waiariki, Rotorua.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Rotorua a te 8 o nga ra o Akuhata, 1918, ki te whakawa ki te uiui heki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro ino nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 13 o nga ra o Hurae, 1918.
[Waiariki, 1918-13.]

H. H. KINGI, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1684	Taiatini Eruini (W. Bridle)	Te Karaka 1.
1685	Manahi Rangiriri me etahi atu	Kaitao-Rotohokahoka 2A.
1686	Te Wharetoroa	Pahau.
1687	Ihipera Kenei	Pukaingataru B 3 Nama 1B 1B.
1688	Hone Atutahi me etahi atu	Whakapoungakau 3B 2.
1689	Hone Atutahi (W. A. Carter)	Whakapoungakau 3B 2.
1690	Paora Paora	Te Whaiti 1.

TONO KIA WHAKAPUTAINA HE PUKAPUKA WHAKAMANA KAI-WHAKAHAERE MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Tangata kua mate.
1691	Ruiha Pinenga	Waretini Ru Kingi.

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RUURI KAORE ANO I WHAKAEAINA A KIA WEHEA HE WAHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ra i timata ai te Initaretī.	Te Nui o te Moni hei Utunga.
1692	Tumuaki Kai-ruuri, Akarana	Maketu, Poraka II, Nama 27B 1	22 Mei, 1918 ..	£ s. d. 3 13 6
		Maketu, Poraka II, Nama 27B 2	22 Mei, 1918 ..	5 7 5
1693	Tumuaki Kai-ruuri, Akarana	Maungakaretu Nama 1A ..	3 Hepetema, 1917 ..	17 8 1
		Maungakaretu Nama 1B 2	3 Hepetema, 1917 ..	25 12 11
		Maungakaretu Nama 1C ..	3 Hepetema, 1917 ..	11 8 7
		Maungakaretu Nama 1D 2	3 Hepetema, 1917 ..	11 1 10
		Maungakaretu Nama 1E ..	3 Hepetema, 1917 ..	41 1 5
1694	Tumuaki Kai-ruuri, Akarana	Paeroa Rawhiti 4B 2A 3F Nama 1	2 Aperira, 1918 ..	2 2 4
		Paeroa Rawhiti 4B 2A 3F Nama 2	2 Aperira, 1918 ..	10 13 2
		Paeroa Rawhiti 4B 2A 3F Nama 3	2 Aperira, 1918 ..	3 6 6
1695	Tumuaki Kai-ruuri, Akarana	Rangiuru 2A Nama 10A ..	15 Mei, 1918 ..	4 14 6
		Rangiuru 2A Nama 10B ..	15 Mei, 1918 ..	6 8 2

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ingoa o te Tamaiti.
1696	Ruihi Ratema	Paengaroa, Rota B 3	Aneta Matataia.
1697	Ruihi Ratema	Paengaroa B 10A	Aneta Matataia.
1698	Ruihi Ratema	Te Puke 2A 2B 2	Aneta Matataia.
1699	Ruihi Ratema	Rotoiti 5B	Aneta Matataia.

TONO WHAKATU KAI-BIHWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1700	Paratene Nikorima	Whakamaru - Maungaiti Rato 5208c 4	Te Atatu Ngawai.
1701	Ruihi Ratema	Paengaroa Raki B 3	Atareta Amarama.
1702	Neti Ngakii	Pouarua-Pihiroa 3	Alfred A. Yates.
1703	Henare Werohia	Rotomahana-Parekarangi 6A 2 Nama 4B	Ema Manuariki.
1704	Henare Werohia	Rotomahana-Parekarangi 6A 2 Nama 3B	Ema Manuariki.
1705	Wiremu M. Ereatara	Karu-o-te-Whenua 3	Ereatara Rangihoro.
1706	Haukiwaho Piwiri	Pukaingataru B 7B	Eruana Haukiwaho.
1707	Haukiwaho Piwiri	Pukaingataru B 7B	Hariata Piwiri.
1708	Haki Tamati	Whakapoungakau 3	Henare te Amotu.
1709	Haki Tamati	Puketawhero B	Henare te Amotu.
1710	Haki Tamati	Taonehipi o Rotorua	Henare te Amotu.
1711	Rangitarahae Kokiri	Whakapoungakau 6B	Heni Paea Tukariri.
1712	W. K. Wihapi	Owhatiura 1B	Hoani te Kahutaka.
1713	W. K. Wihapi	Owhatiura Tonga 5	Hoani te Kahutaka.
1714	Te Wharetoroa	Waikuta 2	Hori Taiawhio.
1715	Margaret Makai	Okoheriki 1H Raki	Hori Mita Tiniraupeka.
1716	Te Wharetoroa	Rotomahana-Parekarangi 5B 4B	Hori Makai.
1717	Neho Huirama	Te Waotu 2F	Huirama Puke.
1718	Pateriki Mirimana	Whirinaki 2	Te Kahura Pateriki.
1719	Te Ngaropo Rawiri	Pukaingataru B 6	Te Kapu H. Pukuatua.
1720	Tamati te Hau	Waione 1B	Marara Rangihoro.
1721	Tamati te Hau	Kawaha 4	Marara Rangihoro.
1722	Tamati te Hau	Waione 1B	Maraea Takaia.
1723	Tamati te Hau	Tautara	Marara Rota.
1724	Tamati te Hau	Waione 3B	Marara Tuawhaki.
1725	Haukiwaho Piwiri	Pukaingataru B 7B	Maora te Rangitewhata.
1726	Te Wharetoroa	Kawaha 4	Makai Mita.
1727	W. K. Wihapi	Tirotirowhetu 1	Mere te Kati.
1728	Rangitarahae Kokiri	Whakapoungakau 6B	Mere Tamarangi.
1729	Rangitarahae Kokiri	Whakapoungakau 6B	Meinata Tamarangi.
1730	W. K. Wihapi	Tirotirowhetu 1	Mikaere te Kati.
1731	W. K. Wihapi	Tirotirowhetu 1	Mohi te Kati.
1732	Pikake te Whaiti	Heruiwi 4B 2	Mihi Topere.
1733	Haukiwaho Piwiri	Pukaingataru B 7B	Mibiterina R. Piwiri.
1734	Manahi Ihakara	Pachinahina	Nataria Hauauru.
1735	W. K. Wihapi	Owhatiura Tonga 5	Ngatiti te Wharcangaanga.
1736	W. K. Wihapi	Tirotirowhetu 1	Niheta te Kati.
1737	Haukiwaho Piwiri	Pukaingataru B 7B	Piwiki te Ahiwaru.
1738	Haki Tamati	Wharenuu A	Pikiao te Tuahu.
1739	Te Otimi Himoni	Okere 1B 1	Pitonga te Otimi.
1740	Te Otimi Himoni	Okore 1A	Pitonga te Otimi.
1741	Te Otimi Himoni	Paengaroa Raki B 1	Pitonga Otimi.
1742	Te Otimi Himoni	Okataina 4	Pitonga Otimi.
1743	Te Otimi Himoni	Okataina 5	Pitonga Otimi.
1744	Nikora Mirimana	Kahuwaea 2B	Rahera Nikora.
1745	Te Otimi Himoni	Paengaroa Raki B 7	Te Rautapu te Otimi.
1746	Matuha Enoka	Tumu-Kaituna 1	Reihana Enoka.
1747	Wepiha Ngahuruhuru	Pukeroa-Oruawhata	Te Reweti Matia.
1748	Te Ngaropo Rawiri	Owhata 1	Repora Parata.
1749	Te Ngaropo Rawiri	Puketawhero B 7B	Repora Parata.
1750	Te Ngaropo Rawiri	Wharenuu A	Repora Parata.
1751	Tamati te Hau	Waione 1B	Rota Rangihoro.
1752	Rangimaewa Riripeti	Rotomahana-Parekarangi 5B 4B	Ruiha Riripeti.
1753	Nikora Mirimana	Kahuwaea 2B	Tapora Nikora.
1754	Te Wharetoroa	Waiteti 2A 1A 1	Taiawhio Mita.
1755	Pikake te Whaiti	Heruiwi 4B 2	Tepere Rehua.
1756	W. K. Wihapi	Tirotirowhetu 1	Tiriata Mohi.
1757	Ruihi Ratema	Paengaroa Raki B 3	Tirita Amarama.
1758	Te Naera Houkotuku	Okoheriki 1H Raki	Te Waruhi Makitarena.
1759	Rangitarahae Kokiri	Whakapoungakau 6B	Wiri Rapata Tukunui.
1760	Hapi Tuwairua	Pukaingataru B 21	Wiremu Kingi Nepia.
1761	Hapi Tuwairua	Pukaingataru B 10 Nama 1	Wiremu Kingi Nepia.
1762	Hapi Tuwairua	Paengaroa Tonga 2	Wiremu Kingi Nepia.
1763	Hapi Tuwairua	Te Puke 2A 2B 2	Wiremu Kingi Nepia.
1764	Hapi Tuwairua	Te Puke 1B 6	Wiremu Kingi Nepia.
1765	Hapi Tuwairua	Te Puke 1B 5	Wiremu Kingi Nepia.
1766	Hapi Tuwairua	Whakauma 2B	Wiremu Kingi Nepia.

KOITI WHENUA MAORI KI WHANGANUI A TE 30 O NGA RA O HURAE, 1918.

Tari Kooiti Whenua Maori, Whanganui.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooiti Whenua Maori ki Whanganui a te 30 o nga ra o Hurae, 1918, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooiti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 15 o nga ra o Hurae, 1918.
[Whanganui, 1918-17.]

C. P. NUTANA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO I RARO I TEKIONA 27 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
1092	Burnett, McBeth, me Brown ..	Kai-Iwi 6D me 6E ..	E tono ana kia whakatikatikaina nga ota wehewehe.
1093	Burnett, McBeth, me Brown ..	Karaka A 1A, A 1C, A 2A 1, A 2A 2, A 2A 3, A 2B, me A 2C ..	E tono ana kia whakatikatikaina nga ota wehewehe.

KOITI WHENUA MAORI KI KEREITAONE A TE 2 O NGA RA O AKUHATA, 1918.

Tari Kooiti Whenua Maori Takiwa o Te Ikaroa, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka noho te Kooiti Whenua Maori ki Kereitaone a te 2 o nga ra o Akuhata, 1918, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooiti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 17 o nga ra o Hurae, 1918.
[Ikaroa, 1918-20.]

TE MAKE, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
76	Mereana Heremaia (S. J. Moran)	Te Oreore 2B 2.
77	Manuera Ngatuere (S. J. Moran)	Taratahi 391B 1D.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
78	Winitara Hanita me etahi atu (Tate me Thompson)	Taratahi 391B	Amiria Hanita.
79	Teri Paerata	Te Tiboi 3B 3	Hebiri te Waha.
80	Rangi Wereta (S. J. Moran)	Pahaoa 2B 1	Hone Rihara.
81	Teri Paerata	Whangamata 2B 2B 2	Hori Tamaiwhana.
82	Rangi te Rite Wereta (S. J. Moran)	Pahaoa 2A	Matea Mate.
83	Hone Teri	Te Tiboi 2R 2	Puaki Tiaria.
84	Teri Paerata	Whangamata 2B 2B 1	Puaki Tiaria.
85	Pukepuke Tamati (Kuku Karaitiana)	Wattapu	Ketimana Ruaki.
86	Hone Teri	Te Tiboi 3R 2	Tairiri Papaka.
87	Hone Teri	Te Tiboi 3B 8A	Tiaria Hone Teri.
88	Teri Paerata	Whangamata 2E 1B	Tiaria Hone Teri.

KOMITI WHAKAHAERE.

Tari Kooiti Whenua Maori, Kihipane, 6 Hurae, 1918.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai ko te hunga no ratou a Waipiro Nama 3B me 2w kua whakakaporeihana i a ratou i runga i te mana o te ota a te Kooiti i hanga ai i te 29 o Hune, 1918, a tera e tu he hui ma taua hunga kua whakakaporeihana nei ki Waipiro a te 29 o nga ra o Hurae, 1918, i te 10 o nga haora i te ata hei whiriwhiri i te komiti whakahaere.

HERORA KAA, Kai-rehita.

WHAKAATURANGA UNUHANGA PIIRA.

Tari Kooiti Whenua Maori, Kihipane, 12 o Hurae, 1918.

HE whakaaturanga tenei, i runga i te whakaetanga a tetahi Tiati, kua unuhia te piira a te Waka Puna whakahe ki te ota a te Kooiti i mahia i te 7 o Maehe, 1918, i whakaturia ai nga kai-riiwhi mo Hinehou Huhana raua ko Keepa Puna i Te Whakapau 5B Poraka.

HERORA KAA, Kai-rehita.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Tairawhiti.

Khipane, 9 o Hurae, 1918.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko nga take e whakahuatia ana i roto i te Kupu Apiti kua tuhia ki raro nei, ka uuaia a te huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Tairawhiti ka tu ki Tokomaru Pei a te Wenerei, te 7 o nga ra o Akuhata, 1918, a te 10.30 o nga haora i te ata, a muri tata atu ranei ina watea i etahi atu o ona raruraru.

[T. 1918-5.]

M. KIRIPETA, Perehitini.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA HOKO.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana.
1	574	Tawhiti 1E 2	Maora Mawhata ki a Arthur Henry Smith.
2	575	Matarau 1c	Tamati Kaiwai me Rewi Rangitiri ki a Arthur William Kirk.
3	597	Motu o Pourewa, Nama 3 Poraka	Hone te Rua ki a Jessie Edith Loisel.
4	508	Mangaheia 1B 2B	Hapeta Maitai ki a Jessie Edith Loisel.
5	599	Tauwhatu 1A 2	Himiona Kautuku ki a William Alexander Smith.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA RIHI.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana.
6	277	Matarau 1A 4A	Ruira Hauteepa ranei Travers, Riria Kawhia, Te Rina Haokai, Hemi Whakarau, me Mereana Mokikiwa ki a Arthur William Kirk.
7	278	Matarau B (wahi)	Ruira Travers ki a Arthur William Kirk.
8	280	Mangatuna 2c	Mikaera Pewhairangi, Meraira Kooro, Hare Manawapau, me Arapeta te Hau ki a Matekino Winiata.
9	281	Mangatuna 1F 2c	Matekino Pahura me Koita Pabura ki a William Preston, taitama.
10	287	Nuhiti E	Hapeta Maitai, Peta Potini, Haerengarangi Maitai, me Timoti Maitai ki a Constance Margaret McLeod.
11	288	Tawhiti 1B 1c me 1B 1d	Ao Raerena, Ema Raerena, Hiria Raerena, Huhana Raerena, Karaitiana Raerena, Peta Raerena, Pera Raerena, me Ripoka Raerena ki Te Tokomaru Bay Harbour Board.

TONO KIA HUIHUI MAI NGA TANGATA I BARO I WAHI XVIII O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Take hei Whiriwhiri ma te Huinga.
12	393	Nuhiti C	Riihi ki a Rawhiti Paerata.
13	400	Pourewa Nama 5 Poraka	Hoko ki a Jessie Edith Loisel.
14	401	Pourewa Nama 6 Poraka	Hoko ki a Jessie Edith Loisel.
15	409	Nuhiti C	Riihi ki a Rawhiti Paerata.

TE MOTINI I PAAHITIA E NGA HUIHUI NGA NGA TANGATA NO RATOU TE WHENUA I BARO I WAHI XVIII KIA WHAKATUTURUTIA.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tuku
16	343	Mangawharahi 1H	Riihi ki a Joseph Clarke.

ERA ATU AHUA TONO.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
17	399	Kirikiroa 2B, Panikau 4A 1, Panikau 5A 1	Kia whakaae ki nga tukunga rihi a Te Pora Rangiuia ki a William Alexander Smith.
18	400	Tuawhata 2B 1B	Kia whakaae ki nga tukunga rihi a Himiona Kautuku ki a William Alexander Smith.
19	401	Waipiro N.T., Tekiona 9, Poraka 3	Kia whakakorea te rihi a te Karauna a kia tukua he rihi hou ki a Arthur Merritt Beale.

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Ikaroa.

Poneke, 17 o Hurae, 1918.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko nga take e whakahuatia ana i roto i te Kupu Apiti kua tuhia ki raro nei, ka uiuia a te huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Ikaroa ki Hehitingi a te Taite, te 8 o nga ra o Akuhata, 1918, a te 10.30 o nga haora i te ata, a muri tata atu ranei ina watea i etahi atu o ona raruraru.

TE MAKE, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA Nga TURUNGA WHENUA.

Numa.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana.
1	1917/311	He riihi	25 Akuhata, 1917	Moteo - Hapua - Te Pirau 1c Nama 2	Rawiri Tareahi ki a Timothy Michael Higgins (Dolan, Hallett, me Major).
2	1917/322	He hoko	1 Tihema, 1917	Wharerangi 7A	Miriana Peraniko ki a Victor Codd (Dolan, Hallett, me Major).
3	1917/323	He hoko	1 Tihema, 1917	Wharerangi 7A	Puhirere Peraniko ki a Victor Codd (Dolan, Hallett, me Major).
4	1918/28	He riihi	29 Noema, 1917	Karamu H, Tekiona 2	P. H. Tomoana ki a Kauru Kaiatiana (Dolan, Hallett, me Major).
5	1918/45	He hoko	20 Akuhata, 1918	Whakawiringa 2F	Ekengarangi Hapuku ki a George Priest (Dolan, Hallett, me Major).
6	1918/70	He hoko	20 Noema, 1917	Waiohiki 2B 2	Merita Runga ki a Arapena Raupa (Dolan, Hallett, me Major).
7	1918/78	He hoko	16 Hanuere, 1918	Patangata 2G 3	Warena te Whatu ki a P. C. Ward (Dolan, Hallett, me Major).
8	1918/83	He riihi	4 Maehe, 1918	Omahu 4A Nama 2	Rawiri Porekereke ki a Hedley Vickers Cood (Lewis me Simpson).
9	1918/100	He hoko	18 Aperira, 1918	Omahu 2E 2	Pihikete Takerei ki a Mereana Takerei (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).
10	1918/111	He hoko	29 Aperira, 1918	Ohiti-Waitio 2B Nama 1	Rohutu Mohi ki a Thomas William Harper (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).
11	1918/112	He riihi	18 Mei, 1918	Patangata 2D 2	Retia Pareike, Pecti Pareike me Rori Pareike ki a Hoani Ratima (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).
12	1918/113	He hoko	20 Mei, 1918	Ohiti-Waitio 2B 1	Hawkekaihe Mohi ki a Thomas William Harper (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).
13	1918/114	He hoko	20 Mei, 1918	Kaitoke 2B Nama 2	Paraneha Hori ki te Hains Brick, Tile, me Pipe Company (Limited), (R. H. Robertshawe).
14	1918/116	He riihi	1 Tihema, 1917	Wharerangi 7A	Puhirere Peraniko ki a Charles Codd (Dolan, Hallett, me Major).
15	1918/122	He riihi		Poupoutahi D Nama 2	Paora Tame Koraho ki a George Priest (Dolan, Hallett, me Major).
16	1918/123	He hoko	15 Tihema, 1917	Koparakore 2D 2	Pohe Hemiki a John William White (Cotterill me Humphries).
17	1918/125	He riihi	1 Mei, 1918	Wharawhara Nama 2	William Thomas Prentice ki a Mary Francis Berkahan (Sainsbury, Logan, me Williams).
18	1918/127	He riihi	28 Maehe, 1918	Pukehomoamo F Nama 3	Ani Kanara ki a Paku Iraia (Lewis me Simpson).
19	1918/131	He hoko	30 Aperira, 1918	Otawhao A 3 51B, Tekiona 1	Takiko ki te Uru ki a Joseph Maudsley (Dolan, Hallett, me Major).
20	1918/148	He riihi	6 Mei, 1918	Karamu H 2	P. H. Tomoana ki a A. W. Allen (Dolan, Hallett, me Major).
21	1918/152	Mokete	8 Hurae, 1918	Mangamaire B 1A	Miraka Ratima ki a Robert Percy Peddle (A. F. Norris).
22	1918/153	He hoko	10 Hurae, 1918	Aorangi 3G 2B Nama 4	Manawaroa te Aweawe ki a Ernest Lyall Russell (C. H. Treadwell).
23	1918/154	He hoko	9 Hurae, 1918	Mangareia B	Hinurewa Otene ki a Myra Fanny White (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).
24	1918/155	He riihi	3 Hurae, 1918	Whakawiringa 2K	Te Nahu Watene ki a Colin Kinross White (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).
25	1918/156	He hoko	14 Hune, 1918	Waimarama 3A Nama 1A, Tekiona A	Horiana Mataira ki a Robert Gillies (Lewis me Simpson).
26	1918/157	He hoko	4 Hune, 1918	Waimarama 3A Nama 1, Tekiona J	Horiana Mataira ki a Robert Gillies (Lewis me Simpson).
27	1918/158	He riihi	1 Hurae, 1918	Otarata 2B, Tekiona 2	Mini Petera ki a Arthur Alexander Hollis (Lewis me Simpson).
28	1918/159	He riihi	1 Hurae, 1918	Otarata 2B, Tekiona 1	Hirini Hauwaho me Wi Hemara ki a Arthur Alexander Hollis (Lewis me Simpson).

HE TONO I BARO I NGA TIKANGA O TEKIONA 341 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909, KIA WHAKARITEA HE HUIंगा O NGA TANGATA NO RATOU NGA WHENUA E WHAKAHUATIA ANA I BARO IHO NEI.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Motini hei Whiriwhiri.
29	1918/118	He hoko	Ohiti-Waitio Nama 4A Nama 2	Ko taua whenua me hoko atu ki a Rene Lillian Harper, o Ohiti-Waitio, he wahine takakau, i runga i te wariu a te Kawanatanga (Carlile, McLean, Scannell, me Wood).

TONO KI TE POARI KIA WHAKAMANAIA TETAHI HUIHUIंगा O NGA TANGATA NO RATOU TE WHENUA I BARO I WAHI XVIII O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Whakataunga.
30	1918/82	Whakakoro Nama 2	He hoko ki a Mrs. Menzies (Sainsbury, Logan, me Williams).

TONO KI TE POARI KIA WHAKAMANAIA TETAHI RIHI I BARO O WAHI XVI O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Kai-tono
31	191/143	Pakowhai Rahui Maori	Kauru Karaitiana (Dolan, Hallett, me Major).

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Aotea.

Whanganui, 15 o Hurae, 1918.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko nga take e whakahuatia ana i roto i te Kupu Apiti kua tuhia ki raro nei, ka unuia a te huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Aotea ki Whanganui a te Turei, te 23 o nga ra o Hurae, 1918, a te 10.30 o nga haora i te ata.

HEMI W. PARAONE, Perehitim.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA I BARO I TEKIONA 218 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana.
113	18/235	He mokete	..	Waipu 4A 3A	Tahataha te Nanakia ki a M. S. McWilliam, T. Sampson, me M. Jack (Currie me Jack).
114	18/236	He hoko	18 Mei, 1918	Parewanui, Tekiona 2	Tiemi Kawana ki a Robert Russell (Currie me Jack).
115	18/237	He hoko	25 Hune, 1918	Tawaroa 1c	Rawinia Ropiha ki a Mary Ingram Russell (Currie me Jack).
116	18/239	He hoko	..	Ngaurokehu A 10 2B	Imaima Waikari ki a David McKay (Currie me Jack).
117	18/240	Whakatau kai-tiaki	13 Hune, 1918	Kai-Iwi 5B 1	Tiini te Kahuihao ki a Tiini te Kahuihao (Currie me Jack).
118	18/241	He tuku	1 Mei, 1918	Kai-Iwi 5B 1 (wahi)	Tiini te Kahuihao ki a Te Kahukiwi Hekenui (Currie me Jack).
119	18/242	He rihi	20 Hune, 1918	Kai-Iwi 5B 1 (wahi)	Tiini te Kahuihao ki a John Edward Hitchcock (Currie me Jack).

HE TONO KIA TUKUA ATU HE KUPU WHAKAAE KI TE KAWANA-TIANARA KIA WHAKAAETIA TETAHI MOKETE I BARO I TEKIONA 230 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana.
120	18/235A	Waipu 4A 3A	Tahataha te Nanakia ki a M. S. McWilliam, F. Sampson, me M. Jack (Currie me Jack).
121	18/238A	Paranuiamata 10A 2	Mawae te Tauri ki te Wanganui Loan, Investment, and Finance Company (Limited), (Currie me Jack).

Whakaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Rotoiti Nama 3v i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waitariki ka whakaae ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Rotoiti Nama 3v, i runga i te

whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rotorua a te Wenerei, te 7 o nga ra o Akuhata, 1918, a te 10.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Ko te tono a te Karauna kia hokona ki a ia te whenua tetahi wahi ranei me whakaae atu.”

I tuhia ki Rotorua i tenei te 12 o nga ra o Hurae, 1918.

T. H. WIRIHANA,
Perehitim.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Tawhiti Nama 1e 4 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Tawhiti Nama 1e 4, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Tokomaru Pei a te Wenerei, te 14 o nga ra o Akuhata, 1918, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Kia tukuna he rihi o te poraka i runga ake nei ki a Arthur H. Smith, o Tolaga Pei, he tangata mahi paamu, mo nga tau e rua tekau matahi mo te moni reti kia kaua hei iti iho i te 5 paiheneti o te wariu a te Kawanatanga o naianei mo taua whenua, a me utu ano hoki nga whakapainga katoa a te kai-tango rihi i runga i te whenua o roto o te wa o te rihi, tae noa atu ki te paunga o nga tau o te rihi.”

I tubia ki Kinipane i tenei te 13 o nga ra o Hurae, 1918.

M. KIRIWHETA,
Perenitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangara H Nama 4 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangara H Nama 4 Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Khipane a te Taite, te 15 o nga ra o Akuhata, 1918, a te 11 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Kia tukuna he rihi o Whangara H Nama 4 Poraka ki a Ruku Hinaki raua ko Ngarue Hinaki mo nga tau e rua tekau matahi mo te moni reti e rite ana ki te 5 paiheneti i te tau o nga hea o te hunga no ratou taua whenua i naianei, a ko nga utu whakapainga katoa hei utunga ki te kai-tango rihi o te rihi tawhito ma nga kai-tango rihi hou e utu.”

I tubia ki Kinipane i tenei te 13 o nga ra o Hurae, 1918.

M. KIRIWHETA,
Perenitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangara H Nama 1 Poraka i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 52.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tairawhiti ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangara H Nama 1 Poraka, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Khipane a te Taite, te 15 o nga ra o Akuhata, 1918, a te 11 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“Kia tukuna he rihi o Whangara H Nama 1 Poraka ki a Ruku Hinaki raua ko Ngarue Hinaki mo nga tau e rua tekau matahi mo te moni reti e rite ana ki te 5 paiheneti i te tau o nga hea o te hunga no ratou taua whenua i naianei, a ko nga utu whakapainga katoa hei utunga ki te kai-tango rihi o te rihi tawhito ma nga kai-tango rihi hou e utu.”

I tubia ki Kinipane i tenei te 13 o nga ra o Hurae, 1918.

M. KIRIWHETA,
Perenitini.

WHAKAATURANGA I NGA TIKANGA E URU AI TE MAORI HEI HOIA.

WHAKAMARAMA KI NGA MAORI E HIAHIA ANA KIA URU HEI HOIA.

(1.) Te Ritenga o te Whakauru.

ME tono ki te *Recruiting Officer*, a mana e tubituhi nga kupu mo roto i te Kaari Rehita tangata e tuku atu ki te Tari mo te Whawhai. Kia tae atu te kupu a te Tari kia haere te tangata e whakauru ana i a ia kia tirohia e te takuta, hei reira ra auo ia whakarere ai i tana mahi i whiwhi oranga ai ia mona.

(2.) Tirohanga e te Takuta.

A tona wa ka tae atu he kaari ki te tangata e whakauru ana hei hoia hei whakaatu ki a ia i te tauma me te kainga e tirohia ai ia e te takuta. Ki te paahitia ia ka tukuna atu ia i reira tonu ki te puni hoia (*camp*).

(3.) Ki te Hikitia te Kainga Noho.

Ki te haere te tangata e whakauru ana hei hoia ki tetahi atu kainga noho ai, me whakaatu mai e ia ki te Tari te ingoa o te kainga. Ki te haere ia ki tetahi atu takiwa me rehita ia ki taus takiwa.

(4.) Nga Tikanga o te Whakauru.

Ki te uru te tangata ka mau tonu ia hei hoia a mutu noa te whawhai a tae noa ki te wa e hoki mai ai ia ki Niu Tirenī titaatingia ai.

(5.) Te Oati ki te Kingi.

Ko ia hoia me oati i te Oati Piri Pono ki te Kingi, a me haina rawa i te pukapuka pera kua oti te whakarite.

(6.) Etahi Tikanga.

Ko te pakeke o te tangata hei te rua tekau tau tae atu ki te wha tekau tau.

Ko te teitei o te tangata kua e poto iho i te 5 putu 4 inihi.

Ko te taumaha kua e nuku atu i te tekau ma toru toone.

Me tangata totika mo te whawhai.

(7.) Tirohanga e te Takuta.

Ko te titiro a te takuta he kowhiti i nga tangata maia, tangata ora, e rite ana mo te whawhai, ara i nga mea kaore he mate o te tinana, o nga karu, o nga taringa; kaore he whaturama, kaore he hukiki, a e ora ana nga niho hei ngau-ngau i ana kai.

(8.) Nga Pu me nga Kakahu.

Ma te Kawanatanga o Niu Tirenī e whakarite, kaore he utu.

(9.) Ko te Utu mo te Hoia.

Ko te utu mo nga hoia e uru ana ki te *Expeditionary Force* i te marama tuatahi i te puni (*camp*) ko te utu ano e utua nei ki nga hoia o te *Territorial Force*, ara kia 4s. i te ra mo te paraiwete. Ko tenei moni ka whakaputaina ki ia hoia i ia tekau ra i ia tekau ma rima ra ranei.

Ka pau te marama tuatahi ka whakanukuhia ake te moni kia rite ki te moni e utua ana ki nga hoia o te *Expeditionary Force*, ara kia 5s. i te ra mo te paraiwete. Ka tangohia i roto i tenei moni nga moni e whakaritea e te hoia kia utua ki tetahi atu tangata.

Ina eke ki runga ki te kaupuke hari i nga hoia ki te whawhai, e 2s. tonu te moni mo te ra e whakaputaina, ko te toenga, ara te 3s. i te ra, mehemea kaore ano i whakaritea e te hoia kia utua ki tetahi atu, ka puritia taihoa e whakaputa ki taua hoia, ara kia titaatingia ra ano ia, kia hoki mai ra ano ranei ki Niu Tirenī; ki te mate te hoia ka whakaputaina taua moni ki tona uri tata i runga i ta te ture.

(10.) Kereeme a nga Whanaunga tata mo tetahi Oranga.

Ina tae ia hoia ki te puni (*camp*) me haina ia i tetahi pukapuka whakamana i te Tari mo te Whawhai ki te tango i tetahi taha o taua moni kua whakatoa ra, i te hawhe ranei o tana moni, hei oranga, ina tonoa, mo ona whanaunga tata e noho kore oranga ana. “Whamere” tona tikanga ko te wahine, ko nga matua, ko nga tamariki ranei a taua hoia, ko tetahi tangata ranei i whakataua ki a ia, a muri atu ranei whakataua ai ki a ia, tetahi ota-oranga i raro i te Ture mo nga Tangata Rawakore, 1910.

CONTENTS.

LANDS—	PAGE
Proclaiming Native Land to be Crown Land	473-474
Extending Prohibition of Alienation of certain Native Land other than Alienation in favour of the Crown	474
Prohibiting all Alienation of certain Native Land other than Alienation in favour of the Crown	475
Declaring Land to be no longer subject to Part XIV of the Native Land Act, 1909	475
NOTICES—	
Declaring a Maori to be a European	475
Native Interpreters appointed	475
Sittings of the Native Land Court at—	
Te Kuiti	475-476
Gisborne	476
Patea	476-477
Rotorua	477-478
Whanganui	479
Greytown	479
Appointment of Committee of Management	479
Appeal withdrawn	479
Meetings of Maori Land Boards—	
Tairāwhiti District, at Tokomaru Bay	480
Ikarua District, at Hastings	481-482
Aotea District, at Whanganui	482
Meetings of Assembled Owners—	
Tairāwhiti District	482
Waikato District	483
Instructions to Maoris desiring to enlist: How to do so	483